

31991L0630

L 340/33

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

11.12.1991

**NÕUKOGU DIREKTIIV,
19. november 1991,
milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded**

(91/630/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

kõik liikmesriigid on ratifitseerinud põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni; ühendus on samuti nimetatud konventsiooni heaks kiitnud otsusega 78/923/EMÜ ⁽⁴⁾ ning on selle heakskiitmiskirja hoiule andnud;

Euroopa Parlament on oma 20. veebruari 1987. aasta otsusega loomade heaolu kohta ⁽⁵⁾ palunud komisjonil esitada ettepanekud sigade intensiivse kasvatuse miinimumnõuete osas;

sead kuuluvad elusloomadena asutamislepingu II lisas esitatud toodete loetelusse;

sigade pidamine on põllumajanduse lahutamatu osa; see on osa põllumajandusega tegeleva elanikkonna jaoks tuluallikaks;

konkurentsitingimusi moonutada võivad erinevused takistavad sigade ja seasaaduste ühisturu korralduse tõrgeteta toimimist;

on vajadus kehtestada ühised miinimumnõuded tarbesigade või nuumsigade kaitseks, et tagada tootmise ratsionaalne areng;

ametkondadel, tootjatel, tarbijatel ja teistel on vaja saada informatsiooni valdkonna arengust; seetõttu peaks komisjon veterinaaria teaduskomitee aruande alusel jätkama aktiivselt sigade

heaolu seisukohalt parima(te) seakasvatussüsteemide teaduslikke uuringuid; komisjonile tuleks kehtestada vaheperiood käesoleva ülesande edukaks täitmiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse tarbe- ja nuumsigade kaitse miinimumnõuded.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *sig* — mistahes vanuses sig, keda peetakse aretuse või nuumamise eesmärgil;
2. *kult* — suguküps isane sig, keda peetakse aretamise eesmärgil;
3. *nooremis* — suguküps emane sig enne poegimist;
4. *emis* — emane juba poeginud sig;
5. *poegiv emis* — emane sig sünnituseelsest perioodist kuni põrsaste võõrutusperioodini;
6. *mitteimetav tiine emis* — emis alates põrsaste võõrutusperioodist kuni sünnituseelse perioodini;
7. *põrsas* — sig alates sünnist kuni võõrutusperioodini;
8. *võõrdepõrsas* — sig võõrutusperioodist kuni kümnenädalaseks saamiseni;
9. *tarbesiga* — kümne nädala vanune sig kuni tapmise või paaritamiseni;
10. *pädev asutus* — direktiivi 90/425/EMÜ ⁽⁶⁾ artikli 2 lõikes 6 määratletud pädev asutus.

⁽¹⁾ EÜT C 214, 21.8.1989, lk 31.

⁽²⁾ EÜT C 113, 7.5.1990, lk 183.

⁽³⁾ EÜT C 62, 12.3.1990, lk 40.

⁽⁴⁾ EÜT L 323, 17.11.1978, lk 12.

⁽⁵⁾ EÜT C 76, 23.3.1987, lk 185.

⁽⁶⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 91/496/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

Artikkel 3

Liikmesriigid peavad tagama, et:

1. jaanuarist 1994 vastavad kõik äsjaehitatud või ümberehitatud ja/või esimest korda pärast nimetatud kuupäeva kasutusele võetud majandite hooned vähemalt järgmistele nõuetele:

iga võõrdepõrsa või tarbesea jaoks võimaldatud vaba põrandapind grupis peab olema vähemalt:

- 0,15 m² seale keskmise kehakaaluga 10 kg või vähem,
- 0,20 m² seale, kelle keskmine kehakaal on 10—20 kg,
- 0,30 m² seale, kelle keskmine kehakaal on 20—30 kg,
- 0,40 m² seale, kelle keskmine kehakaal on 30—50 kg,
- 0,55 m² seale, kelle keskmine kehakaal on 50—85 kg,
- 0,65 m² seale, kelle keskmine kehakaal on 85—110 kg,
- 1,00 m² seale, kelle keskmine kehakaal on üle 110 kg,

- 1. jaanuarist 1998 kohaldatakse eespool ettenähtud miinimumnõudeid kõikide majandite suhtes;

2. alates 31. detsembrist 1995 on keelatud emiste ja nooremiste lõastamiseks mõeldud ruumide ehitamine või püstitamine.

Kuid enne 1. jaanuari 1996 ehitatud lõike 1 nõuetele mittevastavate ruumide kasutamiseks annab pädev asutus loa artikli 7 lõikes 1 sätestatud kontrollide tulemuste alusel perioodiks, mis ei kesta mingil juhul kauem kui 31. detsembrini 2005.

Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata majandite suhtes, kus on alla kuue sea või viie emise koos põrsastega.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid peavad tagama, et seapidamisnõuded vastavad lisaga ettenähtud üldsätetele.

Siiski võivad liikmesriikide pädevad asutused lubada kuni 30. juunini 1995 erandeid lisa 1. osa lõigetest 3, 5, 8 ja 11.

2. Lisaks sellele annab komisjon enne käesoleva direktiivi jõustumist koostöös liikmesriikidega välja soovitus, milles määratakse sigade kaitse miinimumnõuded täiendavalt lisas toodud nõuetele.

Artikkel 5

Lisa sätteid võib muuta vastavalt artiklis 10 sätestatud korrale teaduse arengu arvessevõtmiseks.

Artikkel 6

1. oktoobriks 1997 esitab komisjon nõukogule veterinaaria teaduskomitee arvamuse alusel koostatud aruande intensiivse seakasvatuse süsteemi(de) kohta, mis vastavad sigade heaolu nõuetele patoloogia, zootehnika, füsioloogia ja käitumise seisukohast, samuti erinevate süsteemide sotsiaalmajanduslike tagajärgede kohta. Aruandes tuleks eriti arvesse võtta erinevates piiravates tingimustes ja gruppides kasvatatavate emiste heaolu ning aruande juurde peaksid kuuluma vajalikud ettepanekud, milles võetakse arvesse aruandest tulenevaid järeldusi.

Nõukogu teeb nende ettepanekute kohta otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega hiljemalt kolme kuu jooksul alates ettepanekute esitamisest.

Artikkel 7

1. Liikmesriigid peavad tagama, et pädeva asutuse vastutusel viiakse läbi käesoleva direktiivi ja selle lisade sätete täitmise kontrollid.

Nimetatud kontrollid, mida võidakse viia läbi teistel eesmärkidel teostatavate kontrollide käigus, hõlmavad iga aasta statistiliselt esindusliku valimi igas liikmesriigis kasutatavatest erinevatest põllumajandustootmise süsteemidest.

2. Komisjon kinnitab vastavalt artiklis 10 sätestatud menetlusele eeskirjad, mida tuleb järgida lõikes 1 sätestatud kontrollide läbiviimisel.

3. Iga kahe aasta tagant aprilli viimaseks tööpäevaks ja esimest korda 30. aprilliks 1996 peavad liikmesriigid teatama komisjonile kahe viimase aasta jooksul vastavalt käesolevale artiklile läbiviidud kontrollide tulemustest, sealhulgas läbiviidud kontrollide arvu nende territooriumil olevate majandite arvu suhtes.

Artikkel 8

Mitteliikmesriikidest imporditud loomi peab kasvatamise ajal vastavalt nende heaolu nõuetele kohtlema vähemalt samaväärselt käesolevas direktiivis ühendusest pärit loomade kohta sätestatuga. See nõue peab olema esitatud asjaomase mitteliikmesriigi pädeva asutuse poolt väljastatud sertifikaadis.

Artikkel 9

Komisjoni veterinaareksperdid võivad koostöös pädevate asutustega teha kohapealseid kontrollid, kui see on vajalik käesoleva

direktiivi ühtseks kohaldamiseks. Nimetatud kontrollid läbiviivad isikud peavad täitma spetsiaalseid isikliku hügieeni meetmeid haiguste edasikandumise riski välistamiseks.

Liikmesriik, mille territooriumil kontrolli läbi viiakse, annab ekspertidele nende töös kogu vajaliku abi. Komisjon teatab kontrolli tulemustest asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele.

Asjaomase liikmesriigi pädev asutus võtab tarvitusele kõik vajalikud meetmed kontrolli tulemuste arvessevõtmiseks.

Suhetes mitteliikmesriikidega kohaldatakse direktiivi 91/496/EMÜ⁽¹⁾ III peatüki sätteid.

Käesoleva artikli kohaldamise üldeeskirjad võetakse vastu artiklis 10 sätestatud korras.

Artikkel 10

1. Kui tuleb järgida käesolevas artiklis sätestatud korda, suunab eesistuja küsimuse viivitamata omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel direktiiviga 68/361/EMÜ⁽²⁾ loodud alalisele veterinaarkomiteele, edaspidi "komitee".

2. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus võetakse vastu asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 komisjoni ettepanekul nõukogu poolt vastuvõtmisele kuuluvate otsuste jaoks sätestatud häälteenamusega. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse kõnealuses artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

3. Kui meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.

4. Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komisjon ei esita oma arvamust, esitab komisjon

võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu ei ole otsust teinud kolme kuu jooksul alates nõukogu poole pöördumisest, võtab komisjon ettepanud meetmed vastu, välja arvatud juhul, kui nõukogu on lihthäälteenamusega olnud kõnealuste meetmete vastu.

Artikkel 11

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid, sealhulgas võimalikud sanktsioonid, hiljemalt 1. jaanuaril 1994. Liikmesriigid teatavad neist viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Alates lõikes 1 sätestatud kuupäevast võivad liikmesriigid vastavalt asutamislepingu üldnõuetele siiski säilitada või kohaldada sigade kaitseks rangemaid sätteid, kui on ette nähtud käesoleva direktiiviga. Liikmesriigid peavad teatama komisjonile kõigist taolistest meetmetest.

Artikkel 12

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 19. november 1991

Nõukogu nimel

eesistuja

P. BUKMAN

⁽¹⁾ EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56.

⁽²⁾ EÜT L 255, 18.10.1968, lk 23.

LISA

I PEATÜKK

ÜLDTINGIMUSED

1. Loomapidamishoonete, eriti latrite ja seadmete, millega sead võivad kokku puutuda, ehitamisel kasutatud materjalid ei tohi olla sigadele kahjulikud, ning neid peab olema võimalik põhjalikult puhastada ja desinfitseerida.
2. Kuni EÜ eeskirjade kehtestamiseni selles küsimuses tuleb elektrisüsteemid ja -seadmed paigaldada vastavalt kehtivatele siseriiklikele eeskirjadele nii, et vältida elektrilööke.
3. Hoone soojustuse, kütte ja ventilatsiooniga tuleb tagada, et õhuringlus, tolmusisaldus, temperatuur, suhteline õhuniiskus ja gaasisaldus püsiks tasemel, mis ei kahjusta sigade tervist.
4. Kõiki sigade tervise ja heaolu seisukohalt olulisi automaatseid ja mehaanilisi seadmeid tuleb kontrollida vähemalt üks kord päevas. Defektide avastamisel tuleb need viivitamatult kõrvaldada, või kui see on võimatu, rakendada vajalikke meetmeid sigade tervise ja heaolu tagamiseks kuni defektid on kõrvaldatud, kasutades alternatiivseid söötmismeetodeid ja säilitades rahuldava keskkonna. Kunstliku ventilatsioonisüsteemi kasutamisel peab olema tagavarasüsteem piisava õhuvahetuse jaoks, et kaitsta sigade tervist ja heaolu süsteemi rikke korral, samuti alarmsüsteem karjaku hoiatamiseks elektrikatkestuse korral. Alarmsüsteemi tuleb regulaarselt kontrollida.
5. Sigu ei tohi hoida pidevalt pimedas. Vastavalt nende käitumis- ja füsioloogilistele vajadustele tuleb neile võimaldada erinevate kliimatingimustega liikmesriikides vastavat päeva- või kunstlikku valgust; viimasel juhul peab see töötama vähemalt sama pika ajavahemiku vältel kui loomulik valgus tavaliselt kella 9.00 ja 17.00 vahel. Lisaks peab olema kasutusel nõuetekohane (statsioonarne või portatiivne), piisavalt tugev valgustus, et sigu oleks võimalik alati kontrollida.
6. Kõiki gruppides või latrites peetavaid sigu peab omanik või loomade eest vastutav isik kontrollima vähemalt üks kord päevas. Iga haiget või vigastatud siga tuleb viivitamatult asjakohaselt ravida. Vajadusel tuleks haiged või vigastatud sead paigutada isoleeritult sobivasse ruumi kuiva ja mugava allapanuga. Kui sead karjaku hooldituse tulemusel ei parane, tuleb võimalikult kiiresti pöörduda veterinaari poole.
7. Sigade pidamisel koos tuleb rakendada meetmeid vältimaks normaalse käitumise piire ületavat võitlemist. Sead, kel ilmneb teiste sigade suhtes püsiv agressioon, või kes on agressiooni ohvrid, tuleb isoleerida või pidada grupist eraldi.
8. Sigade pidamiseks ettenähtud ruumid peavad olema ehitatud nii, et need võimaldavad igal seal:
  - raskusteta maha heita, puhata ja üles tõusta,
  - olla puhtas kohas, kus saab puhata,
  - näha teisi sigu.
9. Lõastamise kasutamisel ei tohi see põhjustada sigadele vigastusi ning lõastusvahendeid tuleb regulaarselt kontrollida ja reguleerida, et need oleksid mugavad ja parajad. Kõik lõad peavad olema piisava pikkusega, mis võimaldab sigadel liikuda, nagu on ette nähtud lõikes 8. Lõad peavad olema sellised, et nende abil oleks võimalik vältida lämbumis- või vigastusohu.
10. Sigade hoidmiseks ettenähtud laudad, sulud, seadmed ja vahendid peavad olema korralikult puhastatud ja desinfitseeritud, et vältida nakkuste levikut ning haigusekandjate tekkimist. Fekaalid, uriin ning söömata jäänud või mahapudenenud toit tuleb eemaldada nii sageli kui vaja, et vähendada haisu tekkimist ning vältida kärbeste või näriliste ligimeelitamist.

11. Põrandad peavad olema siledad, aga mitte libedad vigastuste ärahoidmiseks sigadel ning kujundatud nii, et need ei põhjustaks sigadele seistes või lamades vigastusi ega kannatusi. Põrandad peavad vastama sigade suurusele ja kaalule; põrandapind peab olema jäik, tasane ja kindel. Lamamispind peab olema mugav, puhas ja piisava drenaažiga ning ei tohi sigadele kahjulikult mõjuda. Allapanu kasutamisel peab see olema puhas, kuiv ning ei tohi olla sigadele kahjulik.
12. Kõigile sigadele tuleb anda vanuse, kehakaalu, käitumis- ning füsioloogiliste vajadustele kohandatud sobivat sööta hea tervisliku seisundi ja heaolu võimaldamiseks.
13. Kõiki sigu tuleb sööta vähemalt kord päevas. Kui sigu peetakse gruppides ning nad ei saa sööta soovi kohaselt ega automaatse söötmissüsteemiga, peab iga siga söödale juurde pääsema teiste sigadega samal ajal.
14. Kõigil üle kahe nädala vanustel sigadel peab olema juurdepääs piisavale hulgale mageveele või neil peab olema võimalik rahuldada oma vedelikuvajadus muude vedelike joomisega.
15. Söötmis- ja jootmiseseadmed peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja hooldatud nii, et sigade sööda ja joogivee saastumine oleks minimaalne.
16. Lisaks tavapäraselt kasutatavatele abinõudele, mis aitaks vältida sabade hammustamist ja muid voomasid, ning võimaldamaks sigadele rahuldada nende käitumisvajadusi, peavad kõik sead vastavalt keskkonnale ja karja tihedusele, saama põhku või muud sobivat materjali.

II PEATÜKK

ERISÄTTED ERI KATEGOORIADE SIGADELE

I. KULDID

Kuldisulud peavad olema paigutatud ja konstrueeritud nii, et kuldil oleks võimalik end ümber pöörata ning kuulda, haista ja näha teisi sigu, ning olema varustatud puhaste puhkeplatsidega. Lamamispind peab olema kuiv ja mugav. Minimaalne täiskasvanud kuldi jaoks ettenähtud sulu suurus on 6 m². Kui sulge kasutatakse paaritamiseks, peab pindala olema suurem.

II. EMISED JA NOOREMISED

1. Tiinetel emistel ja nooremistel tuleb vajaduse korral teha sise- ja välisparasiitide tõrjet. Kui tiined emised ja nooremised paigutatakse poegimissulgudesse, tuleb nad täielikult puhastada.
2. Emised peavad olema varustatud puhta, piisavalt drenaažitud mugava lamamispinnaga ja vajadusel tuleb neile tuleb anda pesamaterjali.
3. Emise või nooremise taga peab olema vaba pinda, et lihtsustada loomulikku või kaasaaitamisega poegimist.
4. Poegimissulgudes, kus emiseid peetakse vabalt, peavad olema põrsaste kaitseks teatavad abivahendid, näiteks kaitsepiirded.

III. PÕRSAD

1. Vajadusel tuleb põrsad varustada soojusallikaga ja tugeva, kuiva ja mugava emisest eemal asuva lamamispinnaga, kus kõik põrsad saaksid korraga puhata.
2. Poegimissulu kasutamisel peab põrsastel olema piisavalt ruumi, et takistusetu imeda.
3. Kastreerimise puhul võib üle nelja nädala vanuseid isaseid sigasid kastreerida ainult veterinaari või vastavalt siseriiklikele õigusaktidele kvalifitseeritud isiku poolt antud narkoosi mõju all.

4. Regulaarne sabade lõikamine ja hammaste lõikamine on lubatud ainult siis, kui on tõendeid, et vigastused emiste udaratel või teiste sigade kõrvadel või sabadel on tekkinud nende operatsioonide tegematajätmise tulemusena. Kui hammaste lõikamine osutub vajalikuks, tuleb seda teha seitsme päeva jooksul pärast sündimist.
5. Põrsaid ei tohi võõrutada emisest vähem kui 28 päeva vanuses, välja arvatud juhul, kui võõrutamata jätmine mõjub emaslooma või põrsaste tervisele kahjulikult.

IV. VÕÕRDEPÕRSAD JA TARBESAD

Sead tuleb pärast võõrutamist võimalikult kiiresti gruppidesse paigutada. Sigu tuleks pidada püsivates gruppides võimalikult väheste muutustega.
